

קזתהלת

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

כשימועטים ממישה רבינו - ששכונה מדברת
מתוך גרונן - שכך צרכים לעשות, יש לעזוב
את כל החשבונות, ולצ"ח לפקודת משה

ראה שו"ת 7

ערב שבת קודש פ' בהעלותך (באה"ק: שלח)
ה"י תהא שנת סגולה

שמי

ידי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

בתוספת:

'קדו המיליון'

שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

בלו חשבונות

לכאן יהודי יכול לטעון: היות וכל ימי הוא מתנהג ע"פ שר"ע, עד ששכלו נה"י שכל ע"פ תורה, ואפי' רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הם ע"פ תורה, מדוע א"כ שלא יוכל לערב את שכלו, כאשר בא לקיים את רצון העליון, הרי שכלו הוא שכל דקדושה? • ע"כ ישנה הוראה מהמגלים: אף שהם היו נשיאים ו"קראי מועד אנשי שם", וטענתם היתה ע"פ תורה, אעפ"כ, כיון שהם ערבו את שכלם (אפי' דקדושה), יצא מזה אח"כ הטא המגלים • כששומעים ממשו רבינו – ששכינה מדברת מתוך גרונו – שפך צרכים לעשות, יש לעזוב את כל החשבונות, ולציית לפקודת משה • צריך להיות "זיהס כלב", ענין השתיקה והביטול, למסור את עצמו, רק לשמוע מה שאומרים לו ולציית • משיחת ש"פ שלח ה'תשכ"ז – בלתי מוגה בפרסום ראשון* בלשוץ הקודש – בעריכת מערכת "יהי המלך"

א. בפרשתנו מדובר אודות המרגלים, ונמדובר כמה פעמים הממנה שבהו¹: עאכ"כ לאחר מ"ז ואצל בני ישראל, משה בראי חדר בהם וידע בהם את תכונת הנפש של כל יהודי. ונאכ"כ לאחר שמושה לקח את בני ישראל י"על אחריותו" למדבר, שבמדבר היו נחש שרף ועקרב בגשמיים וברחיות, שזוהי קליפה אימה ונוראה (י"א מוראדיקי קליפה"), ובאם לקחם על אחריותו, בראי שהכיר את כל אחד. ובפרט שמתחלת הולדו ה"י רועה (בתכונותיו), וא"כ הרי זה גם מצד הטבע וגם ואם כר זה ה"י אצל צאן יתרו וקדם מ"ת,

(2) מדרש רבה שמות פ"ב. והוא סה"מ תשי"א (ליק אדמור"י מוהר"י"א) ע"י 183.
(3) שמות ג, א.

* שיהו זו תפיסתם בעבר בגלונו ונעת היא מבהאת בה לראשונה בעריכה ועיבוד מחודשים ועם מראי-מקומות בשולי המלך.
(1) דואה לקלי"ש חל"ע ע"י 92 ואילך. חל"ע ע"י 78 ואילך.

מליהו רב ומהי אהדות אמיתה

לפנינו צילום נדיר (מוקסן) מהגתת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על קטע משרות ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תשט"ז (נדפסה בלקו"ש ח"ב ע"י 584 ואילך) לחלץ פנעוה הכתי"ק (בא בהדגשה):

פניסעוועווען אז איינער קומט צוויי און שרייט: וואָס מיר שולען ערויז, עס דאַרף זיין אהדות – אזי אל תאמרו קשר גו.

עס זיינען פאַראַן ענינים וואָס דער אמיתית האהדות איז דורך פירד דיקא. די חילוקים ביי אידן פון כהנים לויים וישראלים, איז דאָס ניט קיין ענין פון פירוד חס ושלוים, אדרבה – דאָס איז די אמיתית אהדות. די התלקות פון עשר קדושות, איז דאָס אָן ענין פון אהדות. און על דרך זה איז אויך כמפות חל"ה.

און דאָס איז די שייכות, וואָס מפות חלה איז א תיקון אויף חטא עץ הדעת. חטא עץ הדעת האָט זיך אגזיהויבען דורך דעם וואָס מען האָט גענוצט און ענין שלא במקומו הראוי, איז דער תיקון אויף דעם – מפות חלה. אמאל איז פיריז – א מצוה, און א מצוה וואָס דיקא זי איז מתקן א חטא כללי.

כהנים זיינען חלוק פון סתם אידן און צווייטן כהנים גופא איז דער כהן גדול חלוק פון אלע כהנים. יום כיפור פלעגן דער כהן גדול אריינגען אין קדיש קדשים און אלע כהנים זיינען געבליבן במחיצ אוי סתם אידן פלעגן אפילו אין עזרת כהנים אויך ניט אריינגען.

אויף כהנים און שבט לוי בכלל, שטעהט ייזר משפט ליעקב ותורתך לישראל, וואָס בוממוז זה זיינען דאָס רבנים און מורי הוראה.

דאָרף מען וויסן אז רבנים זיינען אָפגיטיילט. ניט יעדער איינער קען זיין א רב, אויף דעם פאָדערן זיך כמה תנאים.

בשעת עסט יעדט זיך וועגן אידן אלס אידן – דאָרף מען אָלעמען מקרב זיין. בעת עסט יעדט זיך אַבער וועגן רבנות, דעם כוה און טיסל רב, קען דאָך ניט יעדער איינער זיין א רב.

מען דארף זיך גוט פאררערן, און דער עיקר וואָס טוט זיך מיט יראתו. אויב לא זכה – איז דאָך תורתו געשיט לו כו"ל.

אויב ער איז ניט מודה בכל התורה כולה, איז אפילו אין די דינים וואָס ער האַלט פון זיי און איז זיי מקיים, איז אפילו אויף די דינים קען ער אויך קיין זיין ניט זיין, און טאָר קיין זיין ניט זיין.

אין הלכות זיינים אין חושי משפט איז פאַראַן די דין ווער עס איז בשר צו זיין א דיין. און אויב ער איז אַזא וואָס זאָגט, שמועסן זי נאה וועלען, זי אנה נאה, איז אפילו אויף דער שמועה וואָס ער איז אין איר מודה, טאָר ער אויך ניט פסקען. און ער האָט דעם דין וואָס עס שטייט אין די לעצטע דינים פון חושן משפט, און ווי דער פסק חומ"בים, אז דער וואָס איז ניט מודה אפילו מער ניט ווי אין אים וואָלט פון תורה איז ער א כופר בתורה.

און דער וואָס ניט סמיכה צו אַזעלכע רבנים זיי זאָלן ווערן מורי הוראה בישראל, איז הקולר חלין בפנאור.

און די וואָס שטעלן זיי אַרויס פאַר רבנים בישראל ונעניג דת ישראל, בה בשעה אז זיי זיינען כופרים בתורה, בפסק חומ"בים, עושיין תמונה פלסתר, ר"ל.

ועל חוק זה האומר אשר כל אחד שהפיק לחיות יהודי יכול לגשת ל"ראבי" ולחוציא ממנו פתק שהוא יהודי – חתומים עשרים וארבעה ושנים, לא עשרים ואחד אלא עשרים וארבעה ולא רק ה"שמאנליים" מסכימים לה, אלא גם אלו היושבים למינים!

אמנם צריכים הרי להאמין בכל יהודי, ועל כל יהודי אומרים "אע"פ שחטא ישראל הוא" ולכן יש להאמין אפילו באלו שיושבים שם הנאחזים בכסאותיהם ומפקידים יהודים – גם בהם צריכים להאמין שהם יבטלו את המזירה, ובין כך היא תתבטל, רק יש לקוות שהיא תחסד וברחמים.

ולא כמו ששנינו, שלשה או ארבעה (עכ"פ פחות ממנו) הרוצים לשכנע שאם יבטלו את החוק אזי הרפורמים יפסיקו לשלוח כסף – אין לה שום יסוד! הם ישלחו כסף בדיוק כפי שה' עד עתה, ואדברה, הם עצמם אינם תופנים בחוק זה, אלא שרובם בכלל אינם מודעים לכך ולכן אינם מוחים, אילו היו יודעים מזה הם לא היו נוהגים לה לקרות, ואמנם עליהם להיות הראשונים שיציעו: מדוע אתם משתמשים בנו כדי להפקיר 16 מיליון יהודים? הם אלו שצריכים לעשות מחאה על כך, אלא שיש לעודדם ולשלוח להם מברקים, אחרת הם לא יידעו שעושים מחאה ע"כ.

ויהי"ד שבהתעוררות הבאה לא יצטרפו לדבר על זה, מכיון שכל הענין כבר יתבטל ושה יהי בשעתו חזא, ועד מחר או מחרתיים יתבטל כבר, שאזי יוכלו להתכונן לצאת לקבל פני משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלמה, ובאופן ד"בשו"ב ונתת תושעו", בתוסד וברחמים ובטוב הנראה והגולה.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ שלח, מבח"ח תמוז ה'תרע"ל - בלתי מוגה)

יש לך שמחה במשפחה?

יום הז'לדת, כריית, בר מצוה או חתונה...

יש לך את כל הסיבות להת הקדשה ב"יחי המלך"!

גם מתנה מקורית, גם הפצה בקנה מידה עולמי

וגם, והוא העיקר, עי"ז תקרב ותחיש את התגלותו של הרכי מדי"ט

והאת למודעי: ניתן להלק את הי"חי המלך" פתשוהה בשמחה

(כאשר על הכריכה הקדמית והאחורית יהי' אפשר להוסיף לוחם)

כארה"ב: 778-6670 (718)

כארה"ק: 840-3153 (04)

התקשר עכשיו:

המרגלים ששכרים הוי"ח וצדיקים היו, וכיצד קרה שחטאו?

ב. לכן, מוכרחים לומר שטענתם של המרגלים היתה טענה דקדושה, אלא שבקוד למשה שה' נעלה מהם, היא סתתה (י'אורינקנקערט"ט) כחוט השערה, ומזה נשלטלש' חטא המרגלים בפועל.

וכמבואר בלקו"ת⁹, שטענת המרגלים היתה, שהם הפצים בתורה ומצוות במחשבה או בדיבור בלב, אבל לא במעשה, כיון שכאשר יורדים למעשה, עלול לבוא מזה ה"הפך".

וביתר ביאור: כאשר הם נכנסו לארץ ישראל, וראו שהיא ארץ זבת חלב ודבש וישנם בה פירות שמונים כפשוטו, "זוה פרי"י¹⁰, הם הבינו שבשביל זה יהיו יזקקים קודם ל"ל"ט מלאכות – החורש והזרע וכו', עובדין דחול, ויתכן שע"ז ישיקעו עצמם לגמרי בענינים אלו, ובפרט שישנו פס"ד בתורה "אל האמין בעצמך"י¹¹ – לכן טענו המרגלים שאין ביכלתם לשאת אחריות כה כבה (י'אנאוואליקע אחריות") של הנכנסת עשרות אלפי יהודים לארץ ישראל כאשר ישנה סכנה שכזו ועוד רוצים לא רק שזה לא יפעל שום ידית, אלא אדרבה, שתה' עלי'.

ולכן הם טענו שצריכים ויותר טוב להשאיר במדבר, היכן שלא שייכים כלל לעניני העולם, הלחם הוא ה"מן", "לחם מן השמים" שאין בו פסולת חו' בגשמיות וח' ברוחניות,

מצד העובדת, וא"כ בודאי תכין את כל בני ישראל.

עאכ"כ שהוא ידע את מצבם של תשישאים, שהיו "קראי מועד אנשי שם וגו'⁴, ועשרות אלפים מבני ישראל היו כפופים למרותם ובודאי שמשם תכידם – אזי כשחבר אותם היו ראוים לשליחות זו, וכיצד קרה שוכשלו?

ובפרט כשמדובר אודות תכניסה לארץ ישראל, שאלמלא זכו ה' כבר ה"תבאמו ותטעמו"י⁵, שהכניסה לא"י היתה אז באופן ד'זתעמו", באופן שאין אחר' גלות – אלא שהמאורעות שלאחר-זה גמנו, שזה לא יהי ככה – אזי כאשר מדובר אודות ענין זה נעלה, בודאי שמשם דקדק.

והשאלה מתחזקת: הקב"ה אמר למשה "שלח לך – לדעת"י⁶, שלח השליחות היא על אחריותו של משה, והרי אפי' אם פשוט כאשר הוא שומע מהקב"ה שזה על האחריות שלו, הוא ידעויע וידקדק שהכל יהי' כדבעי, וכל-שכן כשמדובר אודות משה, רועה ישראל, בודאי שהעורך לדקדק.

ויתירה מזו: הרי מדתו של משה היא מדת האמת⁷, ואמיתית ענין האמת הוא שכל פרט ונקודה הם אמת בלי שום ספק וספק ספיקא, ואפי' לא מאה ספקות, ומשה בודאי דקדק שזה יהי' כדבעי, וא"כ כיצד יצא מזה אחר' חטא?

ובאותיות פשוטות: רש"י אומר על

8) שלה נ"ג.

9) פ' שלח לו, ג.

10) שלח נ"ג כז.

11) אבות פ"ב מ"ב.

4) קרח ט"ז, ב.

5) בשלח ט"ז, ז.

6) רש"י י"ט שלח.

7) תלמיד פ"ה, יא. שמות פ"ה, י. וראו סנהדרין ק"א.

8) ס"ע.

רואה כלל את השמים.

ובהיותם נשיאי ישראל, הם דאגו עבור כל בני ישראל; על עצמם חשב שמסתמא יוכלו לעמוד בסיון, ואפי' אם לא אזי מוותרים הם על התנו"צ שלהם כפי לפעול את הציון העליון, אך כאן דובר אודות כל בני ישראל, ועל-כן טענו, שאינם יכולים לקחת על עצמם אחריות על כל בני ישראל, שלא זו בלבד שלא תהי' להם ירידה אלא שעוד תהי' להם עלי'.

ג. עפ"י יובן מה שאמרו המרגלים "כי חזק הוא ממנו"¹⁶, וכפי שרש"י מביא במהא"ל¹⁷, שאמרו שהו' חזק לפני מעלה, כביכול. ולכאורה כיצד יכלו לומר זאת, הרי "כשרים היו" וצדיקים היו?

והביאור הוא: הם התכוונו ל"מעלה" הקיים בכל יהודי, דהיינו, הנפש האלקית, חלק אלקה ממעל ממש, וזו היתה כוונתם, שכאשר יבואו לארץ ישראל ויתעסקו בענינים גשמיים, אזי הנפש הבמיות תהי' "חזק הוא ממנו" – מתנפש האלקית.

וזו ה' חוט השערה שהמרגלים סטו בו, החל מהטענה דקדושתו, ועד שהשתלשל מהו' החטא בפועל.

15) ראה לקו"ש תר"ח ע"י 91.
16) שלח שם לא.
17) סוטה פ"א, א.

מים יש מבארה של מרים, המבדים נקיים עי"י ענני הכבוד והענן חרג את הנחשים והלקוחים, במילא הם יכלו ללמוד תורה עם משה רבינו במנוחה, ומדוע שילכו לארץ ישראל ויעסקו בענינים גשמיים, כאשר אפשר ללמד תורה מתוך מנוחה במדב.

והנה, טענת המרגלים היתה טענה דקדושה ע"פ תורה, שהרי אפי' בפיקוח נפש בגשמיות נוגע ספק וספק ספיקא, עאכ"ל כאשר מדובר בפיקוח נפש בגשמיות ובתורתית גם יחד.

בגלל שהמרגלים ערכו את שכלם כדי לשער האם יוכלו להכנס לארץ ישראל, לכן הם לא נכנסו בפועל לארץ ישראל

הם אמנם ידעו שמשה ואהרן יכלו ללכת לארץ ישראל ולעמוד בסיון, אבל בנוגע לכל בני ישראל – מי ידע האם הם יוכלו לעמוד בסיון, הרי "הרהבה עשו כרשבי" ולא עלתה בד"ר¹², ו"תורה על הדרך תדב"ר¹³, ואצל רוב בני ישראל צריך להיות "הרגם בהם מנהג דרך ארץ"¹², ותכן שהם יכשלו.

וסענתם היתה שזו "ארץ אוכלת יושבי"¹⁴, וכמדובר פעם הפרוש בה"ב¹⁵: שהארץ אוכלת את תושבי' כמו מאכל שרהי' דם ובשר בבשרו, ע"י "אוכלת יושבי" – שיושבי' הופכים להיות בתיק כמו הארץ, ולא רק חולל אלא גם הראש והשכל שלו נעשים ארץ, עד שהיא מפסיקה להיות בן-אדם ("אויס מענטש") ואינו

12) ברפ"ח פ"א, ב.
13) ראה מה"ג ח"ג פ"א ע"י.
14) שלח י"ג, ל"ב.

ולא כפי שהחוק אומר שלא זקוקים לגיור כהלכה, ואפשר ללכת ל"דאבי" ולהוציא ממנו פתק שהוא "יהודי", וזה נקרא כבר גיורו!

בינתיים הם עדיין מחזיקים בהם שרק מי שנוגד לאם יהודי' ושאינו משומד יכול לגייר, אך אין יודעים כמה זמן זה יחזיק מעמד, שהרי מחר יכול לבוא גוי שגזיר לפי החוק שלא כהלכה ובאמת נשאר גוי, ויאסוף אליו עוד שני גוים שגזירו כמותו וכיחד יעמידו "בית דין" ויגזירו לבד גוים, הרי לא תהי'!

ענין זה אינו מויעל לא ליהודי ולא לגוי, והוא מסוכן לכל הדורות!

שדרת הויתורים של המפלגות הדתיות

ג. כאשר באים וטוענים זאת לפני אלוי שצריכים להגן על הדת, אמרים הם שענין זה אינו גורע יותר מכל שאר הענינים, וכשם שעל שאר הענינים ויתרו, כך גם יוותרו על ענין זה.

פירוש הדברים, שהם מביאים ראי' מעצמם! הרי **אתם בעצמכם** ויתרתם על כל הענינים: ויתרתם על "מיהו יהודי" משום שויתרתם על סלוי' בשבת, ויתרתם על סלוי' בשבת כיון שויתרתם על ניתוחי מתים, ויתרתם על ניתוחי מתים בגלל שויתרתם על גוים נשים, וכך עוד ליותר הרדיון שכאשר רצו להכניס את שמו של הקב"ה (במנחת ה"עצמאות") – הם סירבו והכניסו את המילים "צור ישראל" המשתמעות לתור אפי': אפשר לחשוב שזה הקב"ה ואפשר לחשוב גם על ענין אחר, והרי זה ענין של שויתור!

אם לא הייתם מוותרים על הענינים הראשונים לא הייתם צריכים לוותר גם על הענין ד'מיהו יהודי", אבל כיון ש"מצוה גורדת מצוה" וכך גם **להפך**, אזי ויתרו על ענין אחד וזה גרם שיגיע ענין כזה שאומרים על גוים שהם יהודים.

ואם-כן, מה אתם מביאים ראי' מעצמכם!...

אך המורה בין כך מוכרחת להתבטל, רק צריכים לקוות שהם יטילו זאת לבד, ובאם לא יבטלה בעוד כשנה או כחצי שנה הם לא יוכלו לישון בלילה, ואצל יהודי צריך להיות "שכבת ועתה שנתך", יהודי צריך לשכב לישון במנוחה, אבל אם לא יבטלו את המזיזה זה יפריע להם לישון במנוחה.

ד... ומה שטוענים לענין של קירוב הלבבות, שצריך להיות אהבת ישראל – אזי אדרבה, **להם** אין אהבת ישראל, הם מפקידים שש עשרה מליון יהודים!

אסור לרמות יהודי, וגם גוי, להבדיל, אסור לרמות ע"פ תורה, ובסוף הם עוד יסתכסכו עם ה"אבי אבות" על זה שרימו גוים בכך שאמרו עליהם שהם יהודים – ואעפ"י הולכים על מסירות נפש העיקר לחוזק בכסאותיהם, אף שע"י מפקידים 16 מליון יהודים, בכל-אחת לא מבטלים את החוק.

אפי' הרפורמים אינם תלצים בחוק "מליחז ויחודי"

בפרסום ראשון בלשון הקודש – בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. [בנוגע* לחוק האומלל ד"מיהו יהודי", נשאלת השאלה:] כיצד אכן קורה שיטענו כזו טעות ויחוקקו חוק שכזה? הרי זה מצד שנתפסו לענין צדדי:

בכמה מדינות הנהיגו שכאשר גוי מגיע ומבקש להחגיג ממתנים שנה או ששה חודשים עד שמגזירים אותו – אינני יודע מהו המקור למנהג זה, בשו"ע אין לו שום מקור – ונתפסו להתנהג זו ואמרו שהיות ואי-אפשר לתת להמתין ששה חודשים, במילא לא זקוקים בכלל לגיור כהלכה. כשם שהי' בחטא עץ הדעת שמאחר וחוה הוסיפה משהו ("לא תגזו ברו") על ציורי הקב"ה לכן יצא מזה כל הענין, שזהו הענין הנאמר בתורה ד"לא תוסיף ולא תגזר" (ששניהם גם ה"תוסיף" גרעון בתורה).

אולם טענתו זו (שלא היו צריכים להוסיף דהנהגה הנ"ל להמתין כו') איננה גורעת במאומה מהבהלה דחוק "מיהו יהודי" עצמו, כשם שבחטא עץ הדעת, האם משום שגורם על ידי הוסיפה של חוה איז החטא עצמו נהפך למצוה? האם בגלל זה חטא עץ הדעת הוא תיקון ודבר טוב?!

עכ"פ אין מה לחזור עוד פעם על כל הפרטים שבוהו, אלו שרוצים לזכור – וזכרו זאת מפעם אחת, ואלו שאינם רוצים לזכור – לא יזכרו זאת אפי' אחרי הפעם השני', כפי הסיפור שישנו מהבשע"ט, אשר לפני התגלותו נהג לסובב בין העיירות בתור מלמד. פעם בבואו לעיר ביקש הרב לבחנו, וכינו שהי' זה ראש חודש שאל אותו הרב: מהו הדין כששוכחים לומר יעלה ויבוא? ענה לו הבעש"ט: אני לא אשכח גם בפעם הראשונה ואילו אותה תשכח גם בפעם השני' (שזהו איך צורך לחזור) – וכך הוהו!

ב. אך תקודת היא: אין לערב את הענין ד"מיהו יהודי" עם ענינים אחרים, עתה יש לבטל את החוק – ושיגור יחי' רק כהלכה עם כל הכללים שבוהו, ואף אם ישנו יהודי הבקי בכל השי"ס, בבלי וירושלמי, ובכל ד' חלקי השו"ע, אך הוא לא למד את אותם הסימנים המדברים על הלכות גירות – הוא אינו יודע כיצד לגייר ואסור לו לגייר, וכדי לגייר עליו לקבל סמיכה אמיתית מאחד הרואי לתת סמיכה, ודוקא אדם כזה יכול לגייר.

* תליקה הראשון של שיחה זו נדפס במדור זה בשבועי שיעבר (גליון שיד).

את כל הנסיגות בא"י. וללא הקבלת-עול אמנם לא הי' בידם לעמוד בסינות, כיון שרק כאשר הולכים בקבלת עול מובטחים לעמוד בכל הענינים.

ה. על הפסוק "עלה נעלה וירשנו אותה" מביא רש"י²¹ את הגמרא²², שכלב אמר "עלה נעלה" – "אפילו בשמים, והוא אומר עשו סולמות ועלו שם, נעליה בכל דברי".

ומקשה המה"ל מפרא²³: מדוע הגמרא היתה צריכה להביא כזו דוגמה שלא שייכת ע"פ טבע, הרי זהו דבר הנמוג?

ויש להוסיף על קיישיותו שגם ע"פ תורה זה נמוג, שלכן כאשר אחד אומר הרי את מקודשת לי על-מנת שתעלי לרקייע, זה לא קידוש²⁴ משום שהוא דבר הנמוג, וא"כ מדוע הגמרא תופסת כזו מין מציאות? והמה"ל מיישב זאת ע"פ דרכו.

וע"פ המביאר בחסידות אפשר לתוך זאת, שאת זה גופא אמר כלב – שאומני בטוחים שיעמדו בכל הנסיגות, דוקא כאשר לא הולכים ע"פ השכל אלא רק בקבלת עול, שאפילו אם יאמרו דבר שהוא היפך השכל עד לתעלי לרקייע – ג"כ יעשו זאת, כיון שרק ע"י שסומכים על הקב"ה אפשר להצליח.

כי הרי מצד הקב"ה יתכן דבר הנמוג, כיון שהוא נמוג הנמנעות, וכדוע השיטות בהז²⁵ האם שייך למעלה הנמנעות, והחסידות מסיקה שלמעלה הוא נמוג הנמנעות, ודוקא באופן כזה אפשר להצליח.

ד. עפ"ז יובן מה שרש"י אומר¹⁸: "להקיש הליכתו לביאתו, מה ביאתו בעצה רעה אף הליכתו בעצה רעה", ולכאורה הרי אומרים שכשרים היו וכו', וכיצד יתכן שהליכתו בעצה רעה?

אלא כנ"ל, שטענתם היתה טענה דקדושה, הם הלכו מתוך החלטה לבדוק ולשער האם בני ישראל יעמדו בנסיגות או לא, שהי' אומרים הלאו ביאתך כצאתו¹⁹; לכן אפשר לומר ש"כשרים היו" ואעפ"כ "הליכתו בעצה רעה", היות וכאשר הקב"ה מצוה לעשות משהו לא צריכים לערב את השכל העצמי כדי לשער האם אפשר לעשות זאת או לא, הם היו צריכים רק לענות למשה רבינו על השאלות ששאל אותם, ולא להעלות השערות האם יוכלו להכנס לארץ ישראל.

ובגלל שערבו את שכלם ושיערו, לא נכנסו בפועל לארץ ישראל.

לכן, לאחר מעשה המרגלים אמר הקב"ה שלא יכנסו לארץ ישראל, וכאשר ניסו בכל-זאת ללכת אזי "יזכום ויכחום ווג"¹⁹.

עפ"ז יובן גם מה שלמרות כל ההפלאות של דור המדבר – דור דעה²⁰ וכו', הם לא יכלו להכנס לארץ ישראל, כיון שעלי"ז שערבו את שכלם כדי לבדוק את עצמם, ופחדו להכנס לארץ ישראל מאחר ולא ידעו האם יוכלו לפעול את הדין העליון, בגלל זה לבד לא יכלו להכנס לא"י, היות ואם היו הולכים בקבלת עול, בלי לערב את שכלם, היו עוברים

18. שלה שם בו. 19. ב"מ קז, א. 20. שלה יד, מת. 21. ראת ויקי"ד פ"ט, א. במבד"ז פ"ט, ג, ושי"ג. 22. סוטה לה, א. 23. גזר ארי' שלח שם. 24. רמב"ם הל' אילות פ"ז ה"ז (מגישין פ"ד, א). 25. ראת שו"ת הרשב"א סת"ז, ס'. החקירה לאתרו"י ת"צ ע"פ 68. סת"מ מלקיט ה"א ע"ס.

אומרים לו, שצריך להיות "ייתה כלל"²⁷,

ענין השתיקה והביטול, למסור את עצמם ("יד אוילקיליגיל") רק לשמיעה מה שאומרים לו, ולצית.

ומה שיש לו קושיא ועוד מהגמרא (בדומת הענין ד"תעלי לרקיע", שהוא דבר תמונע ע"פ תורה), איז מסתמא יכול מישחא אחר לתרוץ לו אותה, העיקר בזה הוא: הקושיא לא צריכה לשנות כלל, עליו לעשות זאת בקבלת עול, כפי שדבא אמר²⁸ "תומת ישרים תנחם"^{28*} שזחו הענין דקבלת עול שלמעלה מיטעם ודעת. ואע"פ שענינו של משה הוא חבנה והשגה, שהי התורה שנקראת על שמה ענינה חבנה והשגה כמ"ש²⁹ "כי היא חכמתם ובינתכם לעיני וגי"³⁰ אעפ"כ אומר המדש"ט³⁰ ש"פתח יאמין לכל דבר – זה משה רבינו", ולכאורה כאשר מוחפש המדש"ט הוא פתי, לא מצא משה אחר מלבד משה? אלא כיון שענינו של משה הוא קבלת עול, קורא לו המדש"ט בשם פתי.

ועל"ז גם ה' אצל ל"ק מו"ח אדמו"ר, כיון שהוא ידע שזחו רצון העליון, הוא מסד את עצמו לגמרי ונעמד בסכנה, כדי לקיים

ג. החוראה מכל תנ"ל היא:

לכאורה יהודי יכול לטעון, שהיות וכל ימיו הוא מתנהג ע"פ שולחן-ערוך, עד ששכלו נהי' שכל ע"פ תורה, ואפילו רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הם ע"פ תורה – מדוע שלא יוכל לערב את שכלו הוא, כאשר בא לקיים את רצון העליון, הרי שכלו הוא שכל דקדושה?

ע"כ ישנה ההוראה מהמהגלים: אע"פ שהם היו נשיאים, "קראי מועד אנשי שם", וטענתם היתה ע"פ תורה כנ"ל,

אעפ"כ, כיון שערבו את שכלם הם (אפי' דקדושה), יצא מה אה"כ חטא המרגלים: היות וכאשר שומעים ממשנה רבינו – ששכינה מדברת מתוך גרונו – שדך צורכים לעשות, יש לעזוב את כל חושבונית, ולציית לפקודת משה.

כשירדעיים שזחו רצון העליון, לא צריכים לערוך שום תשבונות, לא בנוגע לעצמו ולא בנוגע לשני וכשלא עושים תשובות ומצליחים

סועין היהודי, שקבלת עול היא רק ראשית העבדה וכי²⁶, כשהוא אוחז במחלת העבדה – אבל הוא אוחז חרבה אחרת ראשית העבדה, שהרי עוסק כבר עשרות שנים בעבדה, ובמילא יכול להרשות לעצמו ("יד פארגנגען") לעזוב את שכלו בענינים של תורה ומצות (וכנ"ל הרי זה שכל דקדושה), ואדרבה, זה יוסיף לו לענוג בתורה ומצות.

28* משלי י"א ג.
29 ואחרון ד' ג.
30 שמו"ד רפ"ג, וראה תביאר בזה בסתימת מלוקט ח"א ע' שגו.

26 תניא רפמ"א.
27 שלח שם.
28 (שבת פח, א-ב).

לא לערב את השכל בדברי הרב

מההוראות שעלינו ללמוד מפרשת המרגלים – שלא לערב את השכל ולעשות אזהר שנינו, אפילו שנינו הסדד בלבד, בדברי הרב, כ"ק מו"ח אדמו"ר^ג, גם כשנדמה לו שע"י שנינו זה יצליח יותר בשלילחותו, כי, בשנינו קצת מדברי הרב אפשר לטעות עד בדומה לטעות המרגלים, ובמ"ש וק"ו: ומה המרגלים שנאמר עליהם "כולם אנשים ראשי בני ישראל המה", כשש"ב מדברי משה, באו לטעות עד שאמרו "לא נוכל לעלות גו"^ד – אנשים כערכנו על אחת כמה וכמה.

וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בפירושו מארז"ל^ה כך אומנתו של יצה"ר הזים אומר לו עשה כד כ"י עד שאומר כו"^ו, שהצעה"ו, הנקרא "דער קולוגנקער", אינו מתחיל לומר לאדם לעבור עברה, כי, בהתחלה כזו בדאי לא ישמע לו, אלא תחילת דבריו "עשה כד", שכאשר עושה מצוה אומר לו היצר: "זייער גליד", גם אני מסכים שתעשה כד, וכשמסתחיל להקשיב לדעתו ולעצתו – אף שהתחלה היא בנוגע לעניני מצוה, אבל, מערב דעתו ועצתו – ה"ז שורש ל"אומר לו עבוד כו"^ז.

ולכן, התנאי העיקרי במילוי השלילות הוא – שמירת דברי הרב, ללא שינוי, וללא עירוב השכל, מתוך קבלת עול דוקא.

(משיחת ש"פ שג"ח הישיב"ת - בתי מונח)

מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים?

ויהי' שבקדוה ממש נזכה לקיים היעוד "יהיו מלכים אומניד ושרותיהם מניקונתך"^ח, ובאופן שלכל יהודי יהיו "ב אלפים וח' מאות עבדים", כמ"ש (זכרי' ח, כג) "כה אמר ה' צבאות במים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות המים והחזיקו בכנף איש יהודי גו"^ט, "לעשרה אנשים משבעים משפחות הרי שבע מאות לכל כנף וכנף, הרי לארבע כנסות חסולות אלפיים ושמונה מאות" (פרש"י עה"פ), וכמובאר במגדא (שבת כ"ב, ב) שענין זה בא בתור שר על קיום מצות ציצית, שאודותי' מדובר בסיום פרשתו.

וכאשר יהודי יסאל: מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים – הרי זה עתה יצא מהחלות, ובזמן החלות לא ה' לו אפילו עבד אחד, וא"כ, מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים? לכאורה, הרי זה "לכסלה", כי אין לו במה להעסיק את כל העבדים, ואין לו אפילו פנאי לזה, כי הוא צריך ללמד תורתו של משיח? – הנה שאלה זו תהי' בין השאלות שישאלו את משיח צדקנו, והוא יתבאר:

(משיחת ש"פ שג"ח, מב"ה ד' תמוז ה'תשס"ב - בתי מונח)

לכבוש את העולם הגשמי

... החראה מפ' שלח – הוראה כפולה:

לכל לראש בנוגע לעצם העבודה: יהודי יכול לחשוב שעדיף להשאיר ב"ה סיני" וללמוד תורה, מליךד ולהתעסק בעבודת המצות, עבודה בעולם הגשמי, בחושב מדוע עליך להכנס למסירות וספיקת שיכולים להיווצר בחיי ה"חול", מצד זה ש"עז היים הישב בארץ", ובכל אפשר ש"לא נכל לעלות ג' כי חזק הוא ממנו", ועד שי"ארץ אוכלת יושבי", מוטב שישאר לישב מונן ב' כותלי בית המדרש ובית הכנסת.

על זה הוא לומד חראה מטעות המרגלים – שהקב"ה ציווה שתכלית הכוונה דרידת הנשמה בגוף היא דוקא ליכנס ולכבוש את ארץ כנען ולעשות ממנה ארץ ישראל. ואדבה – טובה הארץ מאד מאד, דוקא ע"י העבודה בארץ הגשמית מתגלה תכלית השלימות דטוב, ועד לאופן ד"מאד מאד", כי נחמה הקב"ה להיות לו יתבדך דררה בתחתונים דוקא.

ועד שזה פועל תכלית השלימות ביהודי, שלא רק שהעולם אינו מפריע לו, אלא **אדרבה** – "לחמנו רם", שזה נעשה הלחם שלו שמח"י אותו ופועל אצלו עלי" בארץ עורר.

ונוסף לזה ישנה גם חראה מכיבוש הארץ – בנוגע לאופן העבודה, שצריכה להיות "לדעתה": לחשוב ולהתייגע בשביל דעתו ולחפש ולמצוא כל הדרכים (בהתאם לסוג העולם) כיצד לכבוש את העולם הגשמי ולעשות ממנו "ארץ ישראל".

ובפרטיות יותר – יש בזה לימוד במיוחד לדורנו זה:

משה רבינו שבדורנו – כ"ק מ"ח אדמו"ר נשיא דורנו – נתן לכאז"א מדרג זה, דור האחרון בלילות, השליחות לסיים השרידים האחרונים של העבודה ב"מדבר העמים" דהגלות, ולהכין את הדרך לכניסה וכיבוש בשלימות דארץ ישראל, ודכל העולם (שעתידה ארץ ישראל שתתפשט על העולם כולו).

נשיא דורנו שלח את כל היחידים – "שלח" – בתור שלוחים ל"ייתורו את ארץ כנען", לראות ("אדמוקוקו") ולמצוא את הדרך הכי טובה לכבוש את העולם ע"י הפצת התורה והחינוך, ובמיוחד – הפצת המצוות חוצה.

ובזה מתבטאת השליחות של דורנו – ולכן אף אחד אינו יכול להשתחרר מן האחריות ולעמוד מן הצד אך "להגדר" מאחור, אלא אדרבה – כל אחד צריך להשתדל ללכת קדימה – "חלוצים תעברו לפני אחיכם בני ישראל כל בני חיל", וישנה הבטחה ש"ולכבשה הארץ לפניכם".

(משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תשמ"ח – מונת, תרגום מאד"ת*)

* התרגום הונה ותוקן מחדש על-ידינו. **המ"ל**.

אע"פ שעם תעניות וסיגופים הוא **לכאורה** יותר בטוח, אבל זו לא הכוונה שישגר לבד בחדרו ויהי' מנותק מהעולם, אלא צריך להיות **עמו**, לעסוק עם המון, ועי"ז יקויים בו הפשט האחר שבעזרת תעזוב עמו, מ'ל' הבטחה – וכלל הציויים שבותרת הכילים בתוכם שני פירושים: לשון ציווי ולשון הבטחה. מבטחים שסוף-כל-סוף יהי' עזוב תעזוב עמו.

ט. מוצאים אבל כלב, שלא הי' בחטא המרגלים מכין ש"היתה רוח אחרת עמו"³³, שנהיתה אצלו בחי' עיבור מנשמה כזו שאצלה אין זה נסיון כלל (ועי"ד המבואר בתינאי 34) שלפעמים זוכה בנינו ל"בחי' רוח משרש איזה צדיק שתעצב בו כ"י", ועי"ז הוא בכאז"א, שיש לו את הכח לזה מלמעלה.

אך כיצד היתה לכלב "רוח אחרת"? הוא הוצרך קודם להשתטח על קברי אבות, שלא סמך על עצמו אלא רק על זכות אבות, והוא לא בא לאבות ואמר אני הוא זה וזה כו' ("יער און דער"), אלא בא להשתטח וכו', שזה ענין הביטול, פשוט ידים ורגלים, שהתבטל לגמרי ממצאוות ("אייס מציאות").

וזה פעל שהוא לא יהי' בחטא המרגלים, עד שנהי' לבעל-הבית על חבירו – המקום שאליז חלך לרשותת.

ועי"ז הוא אצל כל יהודי, שדוקא עי"ז שיש לו את ענין הביטול, שמתבטל לגמרי ממצאוות, הרי הוא יכול למלא את שליחותו, וגם לפעול עם יהודי שני, עד שהי' ה"קאות מר"³⁵, מלכא משיחא, במחרה בימיו.

("איסיפריען") את חרצון העליון.

ג. וכאן רואים חראה נוספת: הרבי העמיד בסכנה לא רק את עצמו, אלא גם יהודי שני, עד שהי' כמה שאכן נשלחו לארץ מזרה (ואחרים) מהם נמצאים עכשיו כאן בהתולדות), ולכאורה אינו מובן: מילא על עצמו הוא בעל-הבית, אבל כיצד יכול להתעמיד בסכנה יהודי אחר?

אלא את-ה רואים ממעשה המרגלים, שזאת היתה טענתם כו"ל – שמילא על עצמם הי' מותרים, אך כיצד יכולים לשאת באחריות של כל בני ישראל? ואעפ"כ זה לא התאים ומהו נשתלשל חטא המרגלים.

והטעם לזה הוא: כאשר יודעים שזהו רצון העליון, לא פורכים לערוד שום השבונות, לא בנוגע לעצמו ולא בנוגע לשני (וכאשר לא עשויים השבונות כלל, שנים הכחות ומצליחים במלוי השליחות כו"ל).

ח. ועי"ז ישנו גם ענין השליחות אצל כל אחד בעצמו, שצריך לשלוח את אביו לעסוק עם העולם, והרי יכול לטעון, שמילא מה שהראש לומד עם שכל האנושי, שעי"ז יכול לסטות הצדה ("פאקרויכו אויף א זייט") (גם אצל יושבי אוהל) – מפק הוא לא ידא, כיון שהראש הרי לומד תורה... אבל שאר האבות, כמו הרגלים והידיים, כיצד יוכל לעסוק אותם בנייני העולם? ולכן נאמר, שהמצעה לזה היא, לעשות תעניות וסיגופים.

ע"כ אומר הגעש"ס³¹, שצריך להיות "עזוב תעזוב עמו"³², צריכים לעבוד עם המון,

34) סוף פ"ח.

35) אמתי'ק דהגעש"ס הידיעה (רפסת בנשי"ט) הוצאת קה"ת) בתחלתו, ובס"ט.

31) כשי"ט חוספות ס"ח, ויש"ז (נענת ב"היים יום" ל"ח שבט).

32) משפטים בג. ה.
33) שלח יר, כד.